

SBÍRKA MEZINÁRODNÍCH SMLUV ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 1

Rozeslána dne 11. ledna 2002

Cena Kč 50,-

O B S A H:

1. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přístupu České republiky k Dohodě mezi smluvními stranami Severoatlantické smlouvy o statutu jejich ozbrojených sil
 2. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Dalšího dodatkového protokolu k Dohodě mezi členskými státy Severoatlantické smlouvy a ostatními státy zúčastněnými v Partnerství pro mír o statutu jejich ozbrojených sil
 3. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Dohody o hlavních směrech spolupráce v oblasti životního prostředí mezi Ministerstvem životního prostředí České republiky a Ministerstvem přírody a životního prostředí Mongolska
-

1

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 19. června 1951 byla v Londýně přijata Dohoda mezi smluvními stranami Severoatlantické smlouvy¹⁾ o statutu jejich ozbrojených sil.

S Dohodou vyslovil souhlas Parlament České republiky.

Listina o přístupu České republiky k Dohodě, podepsaná prezidentem republiky dne 27. září 2000, byla uložena u vlády Spojených států amerických, depozitáře Dohody, dne 31. října 2000.

Při uložení listiny o přístupu bylo učiněno oznámení, že Česká republika se v souladu s článkem VIII odst. 2 písm. f) Dohody vzdává nároku na náhradu škody způsobené na státním majetku do výše 50 000 Kč.

Dohoda vstoupila v platnost na základě svého článku XVIII odst. 2 dne 23. srpna 1953. Pro Českou republiku vstoupila v platnost v souladu s ustanovením odstavce 3 téhož článku dne 30. listopadu 2000.

Anglické znění a český překlad Dohody se vyhlášují současně.

¹⁾ Severoatlantická smlouva ze dne 4. dubna 1949 byla vyhlášena pod č. 66/1999 Sb.

AGREEMENT BETWEEN THE PARTIES TO THE NORTH ATLANTIC TREATY REGARDING THE STATUS OF THEIR FORCES

London, 19 June, 1951

The Parties to the North Atlantic Treaty signed in Washington on 4 April, 1949,
Considering that the forces of one Party may be sent, by arrangement, to serve in the
territory of another Party;

Bearing in mind that the decision to send them and the conditions under which they
will be sent, in so far as such conditions are not laid down by the present Agreement,
will continue to be the subject of separate arrangements between the Parties concerned;
Desiring, however, to define the status of such forces while in the territory of another
Party;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

1. In this Agreement the expression—

- a. 'force' means the personnel belonging to the land, sea or air armed services of one Contracting Party when in the territory of another Contracting Party in the North Atlantic Treaty area in connexion with their official duties, provided that the two Contracting Parties concerned may agree that certain individuals, units or formations shall not be regarded as constituting or included in a 'force' for the purposes of the present Agreement;
- b. 'civilian component' means the civilian personnel accompanying a force of a Contracting Party who are in the employ of an armed service of that Contracting Party, and who are not stateless persons, nor nationals of any State which is not a Party to the North Atlantic Treaty, nor nationals of, nor ordinarily resident in, the State in which the force is located;
- c. 'dependent' means the spouse of a member of a force or of a civilian component, or a child of such member depending on him or her for support;
- d. 'sending State' means the Contracting Party to which the force belongs;
- e. 'receiving State' means the Contracting Party in the territory of which the force or civilian component is located, whether it be stationed there or passing in transit;
- f. 'military authorities of the sending State' means those authorities of a sending State who are empowered by its law to enforce the military law of that State with respect to members of its forces or civilian components;
- g. 'North Atlantic Council' means the Council established by Article 9 of the North Atlantic Treaty or any of its subsidiary bodies authorised to act on its behalf.

2. This Agreement shall apply to the authorities of political sub-divisions of the Contracting Parties, within their territories to which the Agreement applies or extends in accordance with Article xx, as it applies to the central authorities of those Contract-

PŘEKLAD

DOHODA

MEZI SMLUVNÍMI STRANAMI SEVEROATLANTICKÉ SMLOUVY

O STATUTU JEJICH OZBROJENÝCH SIL

Smluvní strany Severoatlantické smlouvy podepsané ve Washingtonu 4. dubna 1949,

berouce v úvahu, že ozbrojené síly jedné smluvní strany mohou být po dohodě vyslány ke službě na území jiné smluvní strany;

vědomy si, že rozhodnutí vysílat i nadále ozbrojené síly a podmínky, za kterých budou vysílány, budou předmětem samostatných dohod mezi zainteresovanými smluvními stranami, pokud tyto podmínky nejsou stanoveny touto Dohodou;

přejíce si však, aby byl definován statut těchto ozbrojených sil, pokud se nacházejí na území jiné smluvní strany;

dohodly se na následujícím:

Článek I

1. V této Dohodě výraz:

- a. „ozbrojené síly“ znamená personál pozemních, námořních nebo leteckých sil jedné smluvní strany, který se nachází na území jiné smluvní strany v oblasti Organizace Severoatlantické smlouvy v souvislosti se služebními povinnostmi, s tím, že příslušné dvě smluvní strany se mohou dohodnout, že někteří jednotlivci, jednotky nebo formace nebudou pro účely této Dohody tvořit „ozbrojené síly“ nebo nebudou do tohoto pojmu zahrnuty;
- b. „civilní složka“ znamená civilní personál doprovázející ozbrojené síly smluvní strany, který je zaměstnán u ozbrojených sil této smluvní strany a který není bez státní příslušnosti ani není občanem státu, který není smluvní stranou Severoatlantické smlouvy ani není občanem státu nebo osobou s trvalým pobytem ve státě, v němž jsou ozbrojené síly rozmístěny;
- c. „závislá osoba“ znamená manžela či manželku příslušníka ozbrojených sil nebo civilní složky nebo dítě tohoto příslušníka závislé na jeho nebo její podpoře;
- d. „vysílající stát“ znamená smluvní stranu, které ozbrojené síly patří;
- e. „přijímající stát“ znamená smluvní stranu, na jejímž území se nacházejí ozbrojené síly nebo civilní složka, bez ohledu na to, zda jde o stálé umístění nebo o tranzit přes toto území;
- f. „vojenské orgány vysílajícího státu“ znamená ty orgány vysílajícího státu, které jsou podle práva tohoto státu oprávněny uplatňovat vůči příslušníkům ozbrojených sil nebo civilní složky vojenské předpisy tohoto státu;
- g. „Severoatlantická rada“ znamená Radu ustavenou článkem 9 Severoatlantické smlouvy nebo kterýkoliv její pomocný orgán zmocněný jednat jejím jménem.

2. Tato Dohoda se vztahuje na orgány státní správy smluvních stran v rámci jejich území, na něž se Dohoda uplatňuje nebo vztahuje v souladu s článkem XX, stejně jako se vztahuje na ústřední orgány těchto smluvních

ing Parties, provided, however, that property owned by political sub-divisions shall not be considered to be property owned by a Contracting Party within the meaning of Article VIII.

ARTICLE II

It is the duty of a force and its civilian component and the members thereof as well as their dependents to respect the law of the receiving State, and to abstain from any activity inconsistent with the spirit of the present Agreement, and, in particular, from any political activity in the receiving State. It is also the duty of the sending State to take necessary measures to that end.

ARTICLE III

1. On the conditions specified in paragraph 2 of this Article and subject to compliance with the formalities established by the receiving State relating to entry and departure of a force or the members thereof, such members shall be exempt from passport and visa regulations and immigration inspection on entering or leaving the territory of a receiving State. They shall also be exempt from the regulations of the receiving State on the registration and control of aliens, but shall not be considered as acquiring any right to permanent residence or domicile in the territories of the receiving State.

2. The following documents only will be required in respect of members of a force. They must be presented on demand:

- a. personal identity card issued by the sending State showing names, date of birth, rank and number (if any), service, and photograph;
- b. individual or collective movement order, in the language of the sending State and in the English and French languages, issued by an appropriate agency of the sending State or of the North Atlantic Treaty Organization and certifying to the status of the individual or group as a member or members of a force and to the movement ordered. The receiving State may require a movement order to be countersigned by its appropriate representative.

3. Members of a civilian component and dependents shall be so described in their passports.

4. If a member of a force or of a civilian component leaves the employ of the sending State and is not repatriated, the authorities of the sending State shall immediately inform the authorities of the receiving State, giving such particulars as may be required. The authorities of the sending State shall similarly inform the authorities of the receiving State of any member who has absented himself for more than twenty-one days.

5. If the receiving State has requested the removal from its territory of a member of a force or civilian component or has made an expulsion order against an ex-member of a force or of a civilian component or against a dependent of a member or ex-member, the authorities of the sending State shall be responsible for receiving the person concerned within their own territory or otherwise disposing of him outside the receiving State. This paragraph shall apply only to persons who are not nationals of the receiving State and have entered the receiving State as members of a force or civilian component or for the purpose of becoming such members, and to the dependents of such persons.

stran, ovšem za předpokladu, že majetek ve vlastnictví územních orgánů státní správy nebude považován za majetek ve vlastnictví smluvní strany ve smyslu článku VIII.

Článek II

Je povinností ozbrojených sil a jejich civilní složky a jejich příslušníků, jakož i závislých osob respektovat právo přijímajícího státu a zdržet se jakékoliv činnosti neslučitelné s duchem této Dohody, zvláště pak se zdržet jakékoliv politické činnosti v přijímajícím státu. Je rovněž povinností vysílajícího státu přijmout za tímto účelem potřebná opatření.

Článek III

1. Za podmínek stanovených v odstavci 2 tohoto článku a v souladu s formalitami stanovenými přijímajícím státem, pokud jde o vstup a odchod ozbrojených sil nebo jejich příslušníků, jsou tito příslušníci osvobozeni od povinností, které vyplývají z vízových a pasových předpisů a pasové kontroly při vstupu či odchodu z území přijímajícího státu. Budou rovněž osvobozeni od povinností vyplývajících z předpisů přijímajícího státu o registraci a kontrole cizinců, čímž však nezískávají právo trvalého pobytu nebo na trvalé bydliště na území přijímajícího státu.

2. U příslušníků ozbrojených sil budou vyžadovány pouze následující doklady, které musí být předloženy na požádání:

- a. osobní identifikační karta vydaná vysílajícím státem, obsahující jméno a příjmení, datum narození, hodnost, služební číslo (je-li uděleno), služební zařazení a fotografii;
- b. individuální nebo kolektivní rozkaz k přesunu v jazyce vysílajícího státu a v jazyce anglickém a francouzském, vydaný příslušným úřadem vysílajícího státu nebo Severoatlantické smlouvy, který potvrzuje statut jednotlivce či skupiny jako příslušníka či příslušníků ozbrojených sil a potvrzující nařízený přesun. Přijímající stát může vyžadovat, aby rozkaz k přesunu byl spolupodepsán jeho příslušným zástupcem.

3. Členové civilní složky a závislé osoby musí být takto označeni ve svých pasech.

4. Vystoupí-li příslušník ozbrojených sil nebo civilní složky ze zaměstnaneckého poměru vysílajícího státu a není-li repatriován, musí o tom orgány vysílajícího státu okamžitě informovat orgány přijímajícího státu a poskytnout požadované informace. Obdobně budou orgány vysílajícího státu informovat orgány přijímajícího státu o kterémkoliv svém příslušníkovi, který je nepřítomen déle než dvacet jeden den.

5. Požádá-li přijímající stát o odchod příslušníka ozbrojených sil či civilní složky ze svého území nebo nařídil-li vyhoštění bývalého příslušníka ozbrojených sil či civilní složky nebo závislé osoby na příslušníkovi či bývalém příslušníkovi, jsou orgány vysílajícího státu povinny přijmout dotčenou osobu na vlastním území nebo jiným způsobem zajistit, aby tato osoba opustila území přijímajícího státu. Tento odstavec platí pouze pro osoby, které nejsou občany přijímajícího státu a vstoupily na území přijímajícího státu jako příslušníci ozbrojených sil či civilní složky nebo za účelem stát se těmito příslušníky, a pro osoby na nich závislé.

ARTICLE IV

The receiving State shall either

- a. accept as valid, without a driving test or fee, the driving permit or licence or military driving permit issued by the sending State or a sub-division thereof to a member of a force or of a civilian component; or
- b. issue its own driving permit or licence to any member of a force or civilian component who holds a driving permit or licence or military driving permit issued by the sending State or a sub-division thereof, provided that no driving test shall be required.

ARTICLE V

1. Members of a force shall normally wear uniform. Subject to any arrangement to the contrary between the authorities of the sending and receiving States, the wearing of civilian dress shall be on the same conditions as for members of the forces of the receiving State. Regularly constituted units or formations of a force shall be in uniform when crossing a frontier.

2. Service vehicles of a force or civilian component shall carry, in addition to their registration number, a distinctive nationality mark.

ARTICLE VI

Members of a force may possess and carry arms, on condition that they are authorized to do so by their orders. The authorities of the sending State shall give sympathetic consideration to requests from the receiving State concerning this matter.

ARTICLE VII

1. Subject to the provisions of this Article,

- a. the military authorities of the sending State shall have the right to exercise within the receiving State all criminal and disciplinary jurisdiction conferred on them by the law of the sending State over all persons subject to the military law of that State;
- b. the authorities of the receiving State shall have jurisdiction over the members of a force or civilian component and their dependents with respect to offences committed within the territory of the receiving State and punishable by the law of that State.
2. a. The military authorities of the sending State shall have the right to exercise exclusive jurisdiction over persons subject to the military law of that State with respect to offences, including offences relating to its security, punishable by the law of the sending State, but not by the law of the receiving State.
- b. The authorities of the receiving State shall have the right to exercise exclusive jurisdiction over members of a force or civilian component and their dependents with respect to offences, including offences relating to the security of that State, punishable by its law but not by the law of the sending State.
- c. For the purposes of this paragraph and of paragraph 3 of this Article a security

Článek IV

Přijímající stát buď:

- a. přijme jako platné – bez řidičské zkoušky či poplatku – řidičské oprávnění nebo průkaz nebo vojenské řidičské oprávnění vydané vysílajícím státem nebo jeho příslušným orgánem příslušníku ozbrojených sil nebo civilní složky; nebo
- b. vydá své vlastní řidičské oprávnění nebo průkaz kterémukoliv příslušníkovi ozbrojených sil či civilní složky, který je držitelem řidičského oprávnění nebo průkazu nebo vojenského řidičského oprávnění vydaného vysílajícím státem nebo jeho příslušným orgánem s tím, že nebude vyžadována žádná řidičská zkouška.

Článek V

1. Příslušníci ozbrojených sil budou za obvyklých okolností nosit uniformu. Nedohodnou-li se orgány vysílajícího a přijímajícího státu jinak, bude nošení civilního oděvu připuštěno za stejných podmínek jako pro příslušníky ozbrojených sil přijímajícího státu. Pravidelné jednotky či formace ozbrojených sil musí mít na sobě při přechodu hranic uniformu.

2. Služební vozidla ozbrojených sil či civilní složky budou označena kromě poznávací značky i národním rozlišovacím znakem.

Článek VI

Příslušníci ozbrojených sil mohou držet a nosit zbraně pod podmínkou, že je k tomu opravňují jejich nařízení. Orgány vysílajícího státu vstřícně zváží požadavky přijímajícího státu v této věci.

Článek VII

1. Na základě ustanovení tohoto článku

- a. vojenské orgány vysílajícího státu budou oprávněny vykonávat na území přijímajícího státu veškerou trestní a disciplinární jurisdikci, kterou jim přiznává právo vysílajícího státu, vůči všem osobám podléhajícím vojenským předpisům tohoto státu;
- b. orgány přijímajícího státu budou oprávněny vykonávat jurisdikci nad příslušníky ozbrojených sil či civilní složky a nad závislými osobami, pokud jde o delikty spáchané na území přijímajícího státu, které jsou trestné podle práva tohoto státu.

2.

- a. Vojenské orgány vysílajícího státu budou oprávněny vykonávat výlučnou jurisdikci nad osobami, které podléhají vojenským předpisům, pokud jde o delikty, včetně deliktů týkajících se bezpečnosti tohoto státu, trestných podle práva vysílajícího státu, nikoliv však podle práva přijímajícího státu.
- b. Orgány přijímajícího státu budou oprávněny vykonávat výlučnou jurisdikci nad příslušníky ozbrojených sil nebo civilní složky a nad osobami na nich závislými ve vztahu k deliktům, včetně deliktů týkajících se bezpečnosti tohoto státu, které jsou trestné podle jeho práva, nikoliv však podle práva vysílajícího státu.
- c. Pro účely tohoto odstavce a odstavce 3 tohoto článku delikt proti bezpečnosti státu zahrnuje:

offence against a State shall include:

- (i) treason against the State;
- (ii) sabotage, espionage or violation of any law relating to official secrets of that State, or secrets relating to the national defence of that State.

3. In cases where the right to exercise jurisdiction is concurrent the following rules shall apply:

- a. The military authorities of the sending State shall have the primary right to exercise jurisdiction over a member of a force or of a civilian component in relation to
 - (i) offences solely against the property or security of that State, or offences solely against the person or property of another member of the force or civilian component of that State or of a dependent;
 - (ii) offences arising out of any act or omission done in the performance of official duty.
 - b. In the case of any other offence the authorities of the receiving State shall have the primary right to exercise jurisdiction.
 - c. If the State having the primary right decides not to exercise jurisdiction, it shall notify the authorities of the other State as soon as practicable. The authorities of the State having the primary right shall give sympathetic consideration to a request from the authorities of the other State for a waiver of its right in cases where that other State considers such waiver to be of particular importance.
4. The foregoing provisions of this Article shall not imply any right for the military authorities of the sending State to exercise jurisdiction over persons who are nationals of or ordinarily resident in the receiving State, unless they are members of the force of the sending State.
5. a. The authorities of the receiving and sending States shall assist each other in the arrest of members of a force or civilian component or their dependents in the territory of the receiving State and in handing them over to the authority which is to exercise jurisdiction in accordance with the above provisions.
- b. The authorities of the receiving State shall notify promptly the military authorities of the sending State of the arrest of any member of a force or civilian component or a dependent.
- c. The custody of an accused member of a force or civilian component over whom the receiving State is to exercise jurisdiction shall, if he is in the hands of the sending State, remain with that State until he is charged by the receiving State.
6. a. The authorities of the receiving and sending States shall assist each other in the carrying out of all necessary investigations into offences, and in the collection and production of evidence, including the seizure and, in proper cases, the handing over of objects connected with an offence. The handing over of such objects may, however, be made subject to their return within the time specified by the authority delivering them.
- b. The authorities of the Contracting Parties shall notify one another of the disposition of all cases in which there are concurrent rights to exercise jurisdiction.
7. a. A death sentence shall not be carried out in the receiving State by the authorities of the sending State if the legislation of the receiving State does not provide for such punishment in a similar case.
- b. The authorities of the receiving State shall give sympathetic consideration to a request from the authorities of the sending State for assistance in carrying out a sentence of imprisonment pronounced by the authorities of the sending State under the provision of this Article within the territory of the receiving State.
8. Where an accused has been tried in accordance with the provisions of this Article

- (i) vlastizrady;
- (ii) sabotáž, špionáž či porušení jakéhokoliv zákona týkajícího se ochrany utajovaných skutečností tohoto státu nebo utajovaných skutečností vztahujících se k národní obraně státu.

3. V případech kolize práva k výkonu jurisdikce platí následující pravidla:

- a. Vojenské orgány vysílajícího státu mají přednostní právo k výkonu jurisdikce nad příslušníkem ozbrojených sil či civilní složky, pokud jde o
 - (i) delikty výlučně proti majetku či bezpečnosti tohoto státu nebo delikty výlučně proti osobě či majetku jiného příslušníka ozbrojených sil nebo civilní složky tohoto státu nebo osobě závislé;
 - (ii) delikty plynoucí z jednání či opomenutí při výkonu služebních povinností.
- b. V případě jakéhokoliv jiného deliktu mají přednostní právo k výkonu jurisdikce orgány přijímajícího státu.
- c. Rozhodne-li se stát, který má přednostní právo, nevykonat jurisdikci, uvědomí o tom co nejdříve orgány druhého státu. Orgány státu, který má přednostní právo, zváží vstřícným způsobem žádost orgánů druhého státu o vzdání se tohoto práva v případech, kdy tento druhý stát přisuzuje takovému zřeknutí se práva zvláštní důležitost.

4. Z předchozích ustanovení tohoto článku nevyplývá pro vojenské orgány vysílajícího státu právo k výkonu jurisdikce nad osobami, které jsou státními příslušníky přijímajícího státu, nebo nad osobami s trvalým pobytem na jeho území, pokud nejsou příslušníky ozbrojených sil vysílajícího státu.

5.

- a. Orgány přijímajícího a vysílajícího státu si budou navzájem pomáhat při zatýkání příslušníků ozbrojených sil či civilní složky nebo závislých osob na území přijímajícího státu a při jejich předávání orgánu, kterému přísluší výkon jurisdikce v souladu s výše uvedenými ustanoveními.
- b. Orgány přijímajícího státu okamžitě uvědomí vojenské orgány vysílajícího státu o zatčení kteréhokoliv příslušníka ozbrojených sil či civilní složky nebo závislé osoby.
- c. Je-li obviněný, který je příslušníkem ozbrojených sil nebo civilní složky, v rukou vysílajícího státu a výkon jurisdikce nad ním přísluší státu přijímajícímu, potvrzá vazba vysílajícího státu až do doby, než bude obžalován přijímajícím státem.

6.

- a. Orgány přijímajícího a vysílajícího státu si budou navzájem pomáhat při provádění celého nezbytného vyšetřování deliktů a při shromažďování a předkládání důkazů, včetně jejich zajišťování, a v odůvodněných případech při předávání předmětů spojených s deliktem. Předání takových předmětů může být podmíněno jejich navrácením ve lhůtě stanovené orgánem, který je poskytl.
- b. Orgány smluvních stran se navzájem uvědomí o způsobu vyřízení všech případů, u kterých dochází ke kolizi práva k výkonu jurisdikce.

7.

- a. Trest smrti nesmí být orgány vysílajícího státu vykonán v přijímajícím státu, jestliže v podobných případech právní řád přijímajícího státu takový trest nestanoví.
- b. Orgány přijímajícího státu vstřícným způsobem zváží žádost orgánů vysílajícího státu o pomoc při výkonu trestu odnětí svobody vyneseného orgány vysílajícího státu v souladu s ustanoveními tohoto článku na území přijímajícího státu.

8. Bylo-li proti obžalovanému orgány jedné smluvní strany vedeno trestní řízení v souladu s ustanoveními

by the authorities of one Contracting Party and has been acquitted, or has been convicted and is serving, or has served, his sentence or has been pardoned, he may not be tried again for the same offence within the same territory by the authorities of another Contracting Party. However, nothing in this paragraph shall prevent the military authorities of the sending State from trying a member of its force for any violation of rules of discipline arising from an act or omission which constituted an offence for which he was tried by the authorities of another Contracting Party.

9. Whenever a member of a force or civilian component of a dependent is prosecuted under the jurisdiction of a receiving State he shall be entitled:

- a. to a prompt and speedy trial;
- b. to be informed, in advance of trial, of the specific charge or charges made against him;
- c. to be confronted with the witnesses against him;
- d. to have compulsory process for obtaining witnesses in his favour, if they are within the jurisdiction of the receiving State;
- e. to have legal representation of his own choice for his defence or to have free or assisted legal representation under the conditions prevailing for the time being in the receiving State;
- f. if he considers it necessary, to have the services of a competent interpreter; and
- g. to communicate with a representative of the Government of the sending State and, when the rules of the court permit, to have such a representative present at his trial.

10. a. Regularly constituted military units or formations of a force shall have the right to police any camps, establishments or other premises which they occupy as the result of an agreement with the receiving State. The military police of the force may take all appropriate measures to ensure the maintenance of order and security on such premises.

b. Outside these premises, such military police shall be employed only subject to arrangements with the authorities of the receiving State and in liaison with those authorities, and in so far as such employment is necessary to maintain discipline and order among the members of the force.

11. Each Contracting Party shall seek such legislation as it deems necessary to ensure the adequate security and protection within its territory of installations, equipment, property, records and official information of other Contracting Parties, and the punishment of persons who may contravene laws enacted for that purpose.

ARTICLE VIII

1. Each Contracting Party waives all its claims against any other Contracting Party for damage to any property owned by it and used by its land, sea or air armed services, if such damage:

- (i) was caused by a member or an employee of the armed services of the other Contracting Party in the execution of his duties in connection with the operation of the North Atlantic Treaty; or
- (ii) arose from the use of any vehicle, vessel or aircraft owned by the other Contracting Party and used by its armed services, provided either that the vehicle, vessel or aircraft causing the damage was being used in connection with the operation of the North Atlantic Treaty, or that the damage was caused to property being so used.

Claims for maritime salvage by one Contracting Party against any other Contracting Party shall be waived, provided that the vessel or cargo salvaged was owned by a

tohoto článku a byl-li obžalovaný zproštěn viny nebo byl-li odsouzen a odpykává si, či si již odpykal trest nebo byl-li mu trest prominut, nemůže být znovu souzen pro tentýž delikt na tomtéž území orgány jiné smluvní strany. Ovšem žádná ustanovení tohoto odstavce nebrání vojenským orgánům vysílajícího státu vést soudní řízení proti příslušníkovi jeho ozbrojených sil za jakékoliv porušení disciplinárních pravidel plynoucích z jednání či opomenutí, které zakládá skutkovou podstatu deliktu, za který byl souzen orgány jiné smluvní strany.

9. Kdykoliv je příslušník ozbrojených sil či civilní složky nebo závislá osoba soudně stíhán v rámci jurisdikce přijímajícího státu, má nárok:

- a. na bezodkladné a rychlé soudní řízení;
- b. být před zahájením soudního řízení informován o konkrétním obvinění či obviněních vznesených proti němu;
- c. být konfrontován se svědky svědčícími proti němu;
- d. na povinné předvolání svědků v jeho prospěch, spadají-li tito do jurisdikce přijímajícího státu;
- e. mít na svou obhajobu právního zástupce dle vlastního výběru nebo bezplatného či přiděleného právního zástupce za podmínek platných v době pobytu na území přijímajícího státu;
- f. mít k službám kvalifikovaného tlumočníka, považuje-li to za nutné; a
- g. být ve spojení se zástupcem vlády vysílajícího státu, a dovoluje-li to soudní řád, má nárok na přítomnost tohoto zástupce u soudního řízení.

10.

- a. Pravidelné vojenské jednotky či formace ozbrojených sil mají právo policejně chránit jakékoliv tábory, zařízení či jiné prostory, kde jsou na základě dohody s přijímajícím státem umístěny. Vojenská policie ozbrojených sil může přijmout všechna příslušná opatření k zajištění a udržení pořádku a bezpečnosti těchto objektů.
- b. Mimo tyto objekty může být vojenská policie rozmístěna jen na základě dohod s orgány přijímajícího státu a ve spolupráci s těmito orgány, a pouze pokud je toto rozmístění nezbytné pro udržení disciplíny a pořádku mezi příslušníky ozbrojených sil.

11. Každá smluvní strana bude usilovat o přijetí takových legislativních ustanovení, která považuje za nezbytná k zajištění přiměřené bezpečnosti a ochrany zařízení, vybavení, majetku, záznamů a oficiálních informací jiných smluvních stran na jejím území a pro potrestání osob, které porušují zákony přijaté k tomuto účelu.

Článek VIII

1. Každá smluvní strana se vzdává nároků vůči kterékoliv jiné smluvní straně na náhradu škod na jakémkoliv majetku, který vlastní a který je v užívání jejích pozemních, námořních či vzdušných sil, jestliže tato škoda:

- (i) byla způsobena příslušníkem nebo zaměstnancem ozbrojených sil jiné smluvní strany při výkonu jeho služebních povinností v souvislosti s činností Organizace Severoatlantické smlouvy; nebo
- (ii) vznikla v důsledku použití jakéhokoliv vozidla, plavidla či letadla patřícího jiné smluvní straně a používaného jejími ozbrojenými silami, za předpokladu, že vozidlo, plavidlo nebo letadlo, které způsobilo škodu, bylo použito v souvislosti s činností Organizace Severoatlantické smlouvy nebo že škoda byla způsobena na majetku takto použitým.

Smluvní strana se vzdá nároků na odměnu za záchranu lodi nebo nákladu na moři vůči kterékoliv jiné

Contracting Party and being used by its armed services in connection with the operation of the North Atlantic Treaty.

2. a. In the case of damage caused or arising as stated in paragraph 1 to other property owned by a Contracting Party and located in its territory, the issue of the liability of any other Contracting Party shall be determined and the amount of damage shall be assessed, unless the Contracting Parties concerned agree otherwise, by a sole arbitrator selected in accordance with sub-paragraph b. of this paragraph. The arbitrator shall also decide any counter-claims arising out of the same incident.
- b. The arbitrator referred to in sub-paragraph a. above shall be selected by agreement between the Contracting Parties concerned from amongst the nationals of the receiving State who hold or have held high judicial office. If the Contracting Parties concerned are unable, within two months, to agree upon the arbitrator, either may request the Chairman of the North Atlantic Council Deputies to select a person with the aforesaid qualifications.
- c. Any decision taken by the arbitrator shall be binding and conclusive upon the Contracting Parties.
- d. The amount of any compensation awarded by the arbitrator shall be distributed in accordance with the provisions of paragraph 5 e. (i), (ii) and (iii) of this Article.
- e. The compensation of the arbitrator shall be fixed by agreement between the Contracting Parties concerned and shall, together with the necessary expenses incidental to the performance of his duties, be defrayed in equal proportions by them.
- f. Nevertheless, each Contracting Party waives its claim in any such case where the damage is less than:—

Belgium:	B. fr. 70,000.	Luxembourg:	L. fr. 70,000.
Canada:	\$ 1,460.	Netherlands:	Fl. 5,320.
Denmark:	Kr. 9,670.	Norway:	Kr. 10,000.
France:	F. fr. 490,000.	Portugal:	Es. 40,250.
Iceland:	Kr. 22,800.	United Kingdom:	£ 500.
Italy:	Li. 850,000.	United States:	\$ 1,400.

Any other Contracting Party whose property has been damaged in the same incident shall also waive its claim up to the above amount. In the case of considerable variation in the rates of exchange between these currencies the Contracting Parties shall agree on the appropriate adjustments of these amounts.

3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 of this Article the expression “owned by a Contracting Party” in the case of a vessel includes a vessel on bare boat charter to that Contracting Party or requisitioned by it on bare boat terms or seized by it in prize (except to the extent that the risk of loss or liability is borne by some person other than such Contracting Party).

4. Each Contracting Party waives all its claims against any other Contracting Party for injury or death suffered by any member of its armed services while such member was engaged in the performance of his official duties.

5. Claims (other than contractual claims and those to which paragraphs 6 or 7 of this Article apply) arising out of acts or omissions of members of a force or civilian component done in the performance of official duty, or out of any other act, omission or occurrence for which a force or civilian component is legally responsible, and causing damage in the territory of the receiving State to third parties, other than any of the Contracting Parties, shall be dealt with by the receiving State in accordance with the following provisions:

- a. Claims shall be filed, considered and settled or adjudicated in accordance with the

smluvní straně za předpokladu, že zachraňované plavidlo či náklad patřily jiné smluvní straně a byly užívány jejími ozbrojenými silami v souvislosti s činností Organizace Severoatlantické smlouvy.

2.

- a. V případě škody způsobené nebo vzniklé způsobem uvedeným v odstavci 1 na jiném majetku ve vlastnictví smluvní strany a nacházejícím se na jejím území určí jediný rozhodce, vybraný v souladu s pododstavcem b. tohoto odstavce – pokud se dotčené smluvní strany nedohodly jinak – odpovědnost kterékoliv jiné smluvní strany a stanoví výši škody. Rozhodce bude rovněž posuzovat jakýkoliv protinárok vyplývající ze stejného incidentu.
- b. Rozhodce uvedený v pododstavci a. bude vybrán na základě dohody mezi dotčenými smluvními stranami z občanů přijímajícího státu, kteří vykonávají či vykonávali vysokou soudní funkci. Nejsou-li dotčené smluvní strany schopny dohodnout se během dvou měsíců na osobě rozhodce, může kterákoliv z těchto stran požádat předsedu Severoatlantické rady složené ze stálých zástupců členských států, aby vybral osobu s uvedenou kvalifikací.
- c. Jakékoliv rozhodnutí přijaté rozhodcem bude pro smluvní strany závazné a konečné.
- d. Výše náhrady stanovená rozhodcem bude rozdělena v souladu s ustanoveními odstavce 5 e. (i), (ii) a (iii) tohoto článku.
- e. Odměna pro rozhodce bude stanovena na základě dohody mezi dotčenými smluvními stranami a společně s nezbytnými náklady souvisejícími s výkonem jeho povinností bude rovným dílem uhrazena smluvními stranami.
- f. Každá smluvní strana se však vzdává svého nároku na náhradu škody v případě, že škoda je menší než:

Belgie:	70 000,- B. fr.	Lucembursko:	70 000,- L. fr.
Kanada:	1 460,- \$	Nizozemí:	5 320,- Fl.
Dánsko:	9 670,- Kr.	Norsko:	10 000,- Kr.
Francie:	490 000,- F. fr.	Portugalsko:	40 250,- Es.
Island:	22 800,- Kr.	Spojené království:	500,- GBP
Itálie:	850 000,- Li.	Spojené státy:	1 400,- \$

Kterákoliv jiná smluvní strana, jejíž majetek byl zničen při stejném incidentu, se rovněž vzdá svého nároku na náhradu škody do výše uvedené částky. V případě značných rozdílů ve směnném kurzu mezi těmito měnami se smluvní strany dohodnou na příslušné úpravě těchto částek.

3. Pro účely odstavců 1 a 2 tohoto článku výraz „ve vlastnictví smluvní strany“ v případě plavidla znamená pronájem lodi s dočasným výkonem všech vlastnických práv smluvní stranou nebo plavidlo touto stranou zabrané pro takový pronájem nebo ukořistěné (s výjimkou míry rizika ztráty nebo odpovědnosti nesené jinou osobou než smluvní stranou).

4. Každá smluvní strana se vzdává všech svých nároků na náhradu škody vůči druhé smluvní straně v souvislosti se zraněním či úmrtím kteréhokoliv příslušníka svých ozbrojených sil, byl-li tento příslušník právě ve výkonu služby.

5. Nároky na náhradu škody (jiné než smluvní nároky a než ty, na které se vztahuje odstavce 6 nebo 7 tohoto článku) vyplývající z jednání nebo opomenutí ze strany příslušníků ozbrojených sil či civilní složky, ke kterému došlo při výkonu jejich služebních povinností, nebo vyplývající z jakéhokoliv jiného jednání, opomenutí či události, za kterou jsou ozbrojené síly či civilní složka právně odpovědné a které na území přijímajícího státu způsobí škodu třetí straně, která není smluvní stranou, budou řešeny přijímajícím státem v souladu s následujícími ustanoveními:

- a. Nároky na náhradu škody budou registrovány, projednány a vypořádány či soudně rozhodnuty v souladu se

laws and regulations of the receiving State with respect to claims arising from the activities of its own armed forces.

- b. The receiving State may settle any such claims, and payment of the amount agreed upon or determined by adjudication shall be made by the receiving State in its currency.
 - c. Such payment, whether made pursuant to a settlement or to adjudication of the case by a competent tribunal of the receiving State, or the final adjudication by such a tribunal denying payment, shall be binding and conclusive upon the Contracting Parties.
 - d. Every claim paid by the receiving State shall be communicated to the sending States concerned together with full particulars and a proposed distribution in conformity with sub-paragraphs e. (i), (ii) and (iii) below. In default of a reply within two months, the proposed distribution shall be regarded as accepted.
 - e. The cost incurred in satisfying claims pursuant to the preceding sub-paragraphs and para. 2 of this Article shall be distributed between the Contracting Parties, as follows :
 - (i) Where one sending State alone is responsible, the amount awarded or adjudged shall be distributed in the proportion of 25 per cent. chargeable to the receiving State and 75 per cent. chargeable to the sending State.
 - (ii) Where more than one State is responsible for the damage, the amount awarded or adjudged shall be distributed equally among them: however, if the receiving State is not one of the States responsible, its contribution shall be half that of each of the sending States.
 - (iii) Where the damage was caused by the armed services of the Contracting Parties and it is not possible to attribute it specifically to one or more of those armed services, the amount awarded or adjudged shall be distributed equally among the Contracting Parties concerned: however, if the receiving State is not one of the States by whose armed services the damage was caused, its contribution shall be half that of each of the sending States concerned.
 - (iv) Every half-year, a statement of the sums paid by the receiving State in the course of the half-yearly period in respect of every case regarding which the proposed distribution on a percentage basis has been accepted, shall be sent to the sending States concerned, together with a request for reimbursement. Such reimbursement shall be made within the shortest possible time, in the currency of the receiving State.
 - f. In cases where the application of the provisions of sub-paragraphs b. and e. of this paragraph would cause a Contracting Party serious hardship, it may request the North Atlantic Council to arrange a settlement of a different nature.
 - g. A member of a force or civilian component shall not be subject to any proceedings for the enforcement of any judgment given against him in the receiving State in a matter arising from the performance of his official duties.
 - h. Except in so far as sub-paragraph e. of this paragraph applies to claims covered by paragraph 2 of this Article, the provisions of this paragraph shall not apply to any claim arising out of or in connexion with the navigation or operation of a ship or the loading, carriage, or discharge of a cargo, other than claims for death or personal injury to which paragraph 4 of this Article does not apply.
6. Claims against members of a force or civilian component arising out of tortious acts or omissions in the receiving State not done in the performance of official duty shall be dealt with in the following manner:
- a. The authorities of the receiving State shall consider the claim and assess compensa-

zákony a nařízeními přijímajícího státu s ohledem na nároky na náhradu škody vznikající z činností jeho vlastních ozbrojených sil.

- b. Přijímající stát může vypořádat jakékoliv takové nároky na náhradu škody a platbu dohodnuté nebo soudem určené částky provede přijímající stát ve své měně.
 - c. Tato platba, ať na základě dohody nebo soudního rozhodnutí případu příslušným soudem přijímajícího státu, nebo konečné rozhodnutí tohoto soudu zamítající platbu jsou pro smluvní strany závazné a nezvratné.
 - d. Každý případ úhrady odškodného přijímajícím státem bude oznámen dotčeným vysílajícím státům společně s úplnými údaji a návrhem odškodného v souladu s níže uvedenými pododstavci e. (i), (ii) a (iii). Neobdrží-li smluvní strana odpověď do dvou měsíců, je navrhované odškodné považováno za přijaté.
 - e. Náklady způsobené uspokojováním nároků na náhradu škody podle předcházejících pododstavců a odstavce 2 tohoto článku budou rozděleny mezi smluvní strany následovně:
 - (i) Nese-li odpovědnost pouze jediný vysílající stát, částka přiznaná nebo uložená soudem se rozdělí v poměru 25 % k tíži přijímajícího státu a 75 % k tíži vysílajícího státu.
 - (ii) Nese-li odpovědnost za škodu více než jeden stát, bude částka přiznaná nebo uložená soudem rozdělena rovnoměrně mezi tyto státy; není-li však přijímající stát jedním z odpovědných států, přispěje částkou rovnající se polovině částky každého vysílajícího státu.
 - (iii) Byla-li škoda způsobena ozbrojenými silami smluvních stran a není-li možné přisoudit ji konkrétně jedné nebo více ozbrojeným silám, bude přiznaná nebo uložená částka rozdělena rovnoměrně mezi dotčené smluvní strany; není-li však přijímající stát jedním ze států, jehož ozbrojené síly způsobily tuto škodu, přispěje částkou rovnající se polovině částky každého dotčeného vysílajícího státu.
 - (iv) Každých šest měsíců bude dotčeným vysílajícím státům zasílán výkaz částek zaplacených přijímajícím státem v průběhu uplynulých šesti měsíců s ohledem na každý případ, kdy bylo navrhované dělení na procentuálním základě přijato, společně s žádostí o náhradu. Tato náhrada bude provedena v co nejkratší době a v měně přijímajícího státu.
 - f. V případech, kdy by použití ustanovení pododstavců b. a e. tohoto odstavce mohlo smluvní straně způsobit vážné těžkosti, může tato strana požádat Severoatlantickou radu, aby vyřešila případ jiným způsobem.
 - g. Proti příslušníkovi ozbrojených sil či civilní složky nebude vedeno soudní řízení za účelem výkonu jakéhokoliv soudního rozhodnutí vydaného proti němu v přijímajícím státě v záležitosti vyplývající z výkonu jeho služebních povinností.
 - h. S výjimkou případů, kdy se na nároky na náhradu škody uvedené v odstavci 2 tohoto článku vztahují ustanovení pododstavce e. tohoto odstavce, se ustanovení tohoto odstavce nevztahují na nároky vzniklé z nebo v souvislosti s navigací či provozem lodi nebo s nakládáním, převozem či vykládáním nákladu, kromě nároků souvisejících s úmrtím či zraněním, na něž se nevztahují ustanovení odstavce 4 tohoto článku.
6. Nároky na náhradu škody uplatňované vůči příslušníkům ozbrojených sil nebo civilní složky vyplývající z protiprávních jednání nebo opomenutí v přijímajícím státě, jichž se dopustili mimo plnění služebních povinností, budou řešeny následujícím způsobem:
- a. Orgány přijímajícího státu zváží požadovanou výši náhrady a stanoví náhradu osobě uplatňující nároky na

tion to the claimant in a fair and just manner, taking into account all the circumstances of the case, including the conduct of the injured person, and shall prepare a report on the matter.

- b. The report shall be delivered to the authorities of the sending State, who shall then decide without delay whether they will offer an *ex gratia* payment, and if so, of what amount.
 - c. If an offer of *ex gratia* payment is made, and accepted by the claimant in full satisfaction of his claim, the authorities of the sending State shall make the payment themselves and inform the authorities of the receiving State of their decision and of the sum paid.
 - d. Nothing in this paragraph shall affect the jurisdiction of the courts of the receiving State to entertain an action against a member of a force or of a civilian component unless and until there has been payment in full satisfaction of the claim.
7. Claims arising out of the unauthorized use of any vehicle of the armed services of a sending State shall be dealt with in accordance with paragraph 6 of this Article, except in so far as the force or civilian component is legally responsible.
8. If a dispute arises as to whether a tortious act or omission of a member of a force or civilian component was done in the performance of official duty or as to whether the use of any vehicle of the armed services of a sending State was unauthorized, the question shall be submitted to an arbitrator appointed in accordance with paragraph 2 b. of this Article, whose decision on this point shall be final and conclusive.
9. The sending State shall not claim immunity from the jurisdiction of the courts of the receiving State for members of a force or civilian component in respect of the civil jurisdiction of the courts of the receiving State except to the extent provided in paragraph 5 g. of this Article.
10. The authorities of the sending State and of the receiving State shall co-operate in the procurement of evidence for a fair hearing and disposal of claims in regard to which the Contracting Parties are concerned.

ARTICLE IX

- 1. Members of a force or of a civilian component and their dependents may purchase locally goods necessary for their own consumption, and such services as they need, under the same conditions as the nationals of the receiving State.
- 2. Goods which are required from local sources for the subsistence of a force or civilian component shall normally be purchased through the authorities which purchase such goods for the armed services of the receiving State. In order to avoid such purchases having any adverse effect on the economy of the receiving State, the competent authorities of that State shall indicate, when necessary, any articles the purchase of which should be restricted or forbidden.
- 3. Subject to agreements already in force or which may hereafter be made between the authorized representatives of the sending and receiving States, the authorities of the receiving State shall assume sole responsibility for making suitable arrangements to make available to a force or a civilian component the buildings and grounds which it requires, as well as facilities and services connected therewith. These agreements and arrangements shall be, as far as possible, in accordance with the regulations governing the accommodation and billeting of similar personnel of the receiving State. In the

náhradu škody čestně a spravedlivě s přihlédnutím k okolnostem případu včetně chování poškozené osoby a vypracují o dané záležitosti zprávu.

- b. Tato zpráva bude doručena úřadům vysílajícího státu, které bez prodlení rozhodnou, zda nabídnou dobrovolnou platbu (*ex gratia*), a pokud ano, v jaké výši.
- c. Pokud je dobrovolná platba (*ex gratia*) nabídnuta a přijme-li ji osoba uplatňující nároky jako plnou náhradu svého nároku na náhradu škody, provedou platbu orgány vysílajícího státu samy a budou informovat orgány přijímajícího státu o svém rozhodnutí a o zaplacené částce.
- d. Žádným z ustanovení tohoto odstavce nebude dotčena jurisdikce soudů přijímajícího státu zahájit řízení proti příslušníkovi ozbrojených sil nebo civilní složky, nedošlo-li k uspokojení nároku na náhradu škody v plném rozsahu.

7. Nároky na náhradu škody plynoucí z nedovoleného použití jakéhokoliv vozidla ozbrojených sil vysílajícího státu se budou řešit podle odstavce 6 tohoto článku s výjimkou případů právní odpovědnosti ozbrojených sil nebo civilní složky.

8. Vznikne-li spor v tom, zda k protiprávnímu jednání nebo opomenutí příslušníka ozbrojených sil nebo civilní složky došlo při plnění služebních povinností nebo zda bylo použito vozidla ozbrojených sil vysílajícího státu neoprávněné, bude tento spor předán rozhodci jmenovanému podle odstavce 2 b. tohoto článku a jeho rozhodnutí v této otázce bude konečné a nezvratné.

9. Vysílající stát nebude pro příslušníky ozbrojených sil nebo civilní složky nárokovat imunitu ze soudní jurisdikce přijímajícího státu, pokud jde o občanskoprávní jurisdikci soudů přijímajícího státu, s výjimkou případu uvedeného v odstavci 5 g. tohoto článku.

10. Orgány vysílajícího a přijímajícího státu budou spolupracovat při získávání důkazů pro spravedlivé projednání věci před soudem a při vyřízení nároků na náhradu škody týkajících se smluvních stran.

Článek IX

1. Příslušníci ozbrojených sil nebo civilní složky a závislé osoby mohou nakupovat místní zboží nezbytné pro jejich vlastní spotřebu a využívat takové služby, jaké potřebují, a to za stejných podmínek jako občané přijímajícího státu.

2. Zboží, které je vyžadováno z místních zdrojů pro zajištění existence ozbrojených sil nebo civilní složky, se bude za obvyklých okolností nakupovat prostřednictvím institucí, které takové zboží nakupují pro ozbrojené síly přijímajícího státu. Aby se zabránilo negativnímu dopadu těchto nákupů na ekonomiku přijímajícího státu, určí kompetentní orgány tohoto státu, bude-li to nutné, ty položky zboží, jejichž nákup by měl být omezen nebo zakázán.

3. Podle již platných smluv nebo podle smluv, které by mohly být později v budoucnu uzavřeny mezi zmocněnými zástupci vysílajícího a přijímajícího státu, orgány přijímajícího státu převzou plnou odpovědnost za vypracování vhodných ujednání, aby zajistily pro ozbrojené síly nebo civilní složku požadované budovy a pozemky, jakož i zařízení a služby s nimi související. Tyto smlouvy a ujednání budou, pokud to bude možné,

absence of a specific contract to the contrary, the laws of the receiving State shall determine the rights and obligations arising out of the occupation or use of the buildings, grounds, facilities or services.

4. Local civilian labour requirements of a force or civilian component shall be satisfied in the same way as the comparable requirements of the receiving State and with the assistance of the authorities of the receiving State through the employment exchanges. The conditions of employment and work, in particular wages, supplementary payments and conditions for the protection of workers, shall be those laid down by the legislation of the receiving State. Such civilian workers employed by a force or civilian component shall not be regarded for any purpose as being members of that force or civilian component.

5. When a force or a civilian component has at the place where it is stationed inadequate medical or dental facilities, its members and their dependents may receive medical and dental care, including hospitalization, under the same conditions as comparable personnel of the receiving State.

6. The receiving State shall give the most favourable consideration to requests for the grant to members of a force or of a civilian component of travelling facilities and concessions with regard to fares. These facilities and concessions will be the subject of special arrangements to be made between the Governments concerned.

7. Subject to any general or particular financial arrangements between the Contracting Parties, payment in local currency for goods, accommodation and services furnished under paragraphs, 2, 3, 4 and, if necessary, 5 and 6, of this Article shall be made promptly by the authorities of the force.

8. Neither a force, nor a civilian component, nor the members thereof, nor their dependents, shall by reason of this Article enjoy any exemption from taxes or duties relating to purchases and services chargeable under the fiscal regulations of the receiving State.

ARTICLE X

1. Where the legal incidence of any form of taxation in the receiving State depends upon residence or domicile, periods during which a member of a force or civilian component is in the territory of that State by reason solely of his being a member of such force or civilian component shall not be considered as periods of residence therein, or as creating a change of residence or domicile, for the purposes of such taxation. Members of a force or civilian component shall be exempt from taxation in the receiving State on the salary and emoluments paid to them as such members by the sending State or on any tangible movable property the presence of which in the receiving State is due solely to their temporary presence there.

2. Nothing in this Article shall prevent taxation of a member of a force or civilian component with respect to any profitable enterprise, other than his employment as such member, in which he may engage in the receiving State, and, except as regards his salary and emoluments and the tangible movable property referred to in paragraph 1, nothing in this Article shall prevent taxation to which, even if regarded as having his residence or domicile outside the territory of the receiving State, such a member is liable under the law of that State.

3. Nothing in this Article shall apply to 'duty' as defined in paragraph 12 of Article XI.

4. For the purposes of this Article the term 'member of a force' shall not include any person who is a national of the receiving State.

v souladu s předpisy, kterými se řídí ubytování srovnatelného personálu přijímajícího státu. Nestanoví-li konkrétní smlouva jinak, budou práva a povinnosti vyplývající z obsazení nebo užívání těchto budov, pozemků, zařízení a služeb určena zákony přijímajícího státu.

4. Požadavky ozbrojených sil nebo civilní složky na práci místního civilního obyvatelstva budou uspokojovány stejným způsobem jako srovnatelné požadavky přijímajícího státu a ve spolupráci s úřady přijímajícího státu prostřednictvím pracovních úřadů. Pracovní náležitosti, konkrétně mzdy, služební požitky a podmínky ochrany pracujících budou stanoveny právním řádem přijímajícího státu. Tito civilní pracovníci zaměstnaní u ozbrojených sil nebo civilní složky nebudou za žádných okolností považováni za příslušníky těchto ozbrojených sil nebo civilní složky.

5. Nemají-li ozbrojené síly nebo civilní složka v místě, kde jsou rozmístěny, přiměřené lékařské nebo stomatologické služby, mohou její příslušníci a závislé osoby využívat lékařské nebo stomatologické služby, včetně hospitalizace, za stejných podmínek jako srovnatelný personál přijímajícího státu.

6. Přijímající stát co nejvstřícnějším způsobem zváží žádosti o poskytnutí cestovních výhod a slevy jízdného pro příslušníky ozbrojených sil nebo civilní složky. Tyto cestovní výhody a slevy budou předmětem zvláštních ujednání mezi dotčenými vládami.

7. Na základě obecných nebo zvláštních dohod mezi smluvními stranami zajistí orgány ozbrojených sil neprodleně platby v místní měně za zboží, ubytování a služby poskytnuté podle odstavců 2, 3, 4, a pokud to bude nutné, podle odstavců 5 a 6 tohoto článku.

8. Ozbrojené síly ani civilní složka ani jejich příslušníci ani závislé osoby nebudou na základě tohoto článku zproštěni povinnosti platit daně nebo poplatky za nákupy a za služby podléhající zdanění podle daňových předpisů přijímajícího státu.

Článek X

1. Tam, kde daňové zatížení u kterékoliv formy zdanění v přijímajícím státě záleží na místě pobytu nebo trvalého bydliště, nebudou časová období, kdy příslušník ozbrojených sil nebo civilní složky žije na území přijímajícího státu výhradně z důvodů, že je příslušníkem takové ozbrojené síly nebo civilní složky, považována za dobu trvalého pobytu nebo za období zakládající změnu pobytu nebo trvalého bydliště pro účely takového zdanění. Příslušníci ozbrojených sil nebo civilní složky budou v přijímajícím státě osvobozeni od daně z platu a ze služebních požitků, které jim vysílající stát jako takovým příslušníkům vyplácí, a budou rovněž osvobozeni od daní z veškerého hmotného movitého majetku, který se nachází v přijímajícím státě výlučně z důvodů jejich dočasné přítomnosti v tomto státě.

2. Žádné ustanovení tohoto článku nezbavuje příslušníka ozbrojených sil nebo civilní složky daňové povinnosti ve vztahu k výdělečné činnosti jiné, než je jeho zaměstnání jako takového příslušníka, provozované v přijímajícím státě a, s výjimkou platu a služebních požitků a hmotného movitého majetku zmíněných v odstavci 1, žádné z ustanovení tohoto článku nezbavuje příslušníka ozbrojených sil nebo civilní složky daňové povinnosti uložené mu podle zákonů přijímajícího státu, a to i v případě, že je považován za osobu s místem pobytu nebo trvalého bydliště mimo území přijímajícího státu, neboť na tohoto příslušníka se vztahují právní předpisy tohoto státu.

3. Žádné ustanovení tohoto článku se nevztahuje na „poplatek“, jak je definován v odstavci 12 článku XI.

4. Pro účely tohoto článku termín „příslušník ozbrojených sil“ nezahrnuje žádnou osobu, která by byla občanem přijímajícího státu.

ARTICLE XI

1. Save as provided expressly to the contrary in this Agreement, members of a force and of a civilian component as well as their dependents shall be subject to the laws and regulations administered by the customs authorities of the receiving State. In particular the customs authorities of the receiving State shall have the right, under the general conditions laid down by the laws and regulations of the receiving State, to search members of a force or civilian component and their dependents and to examine their luggage and vehicles, and to seize articles pursuant to such laws and regulations.
2.
 - a. The temporary importation and the re-exportation of service vehicles of a force or civilian component under their own power shall be authorized free of duty on presentation of a triptyque in the form shown in the Appendix to this Agreement.
 - b. The temporary importation of such vehicles not under their own power shall be governed by paragraph 4 of this Article and the re-exportation thereof by paragraph 8.
 - c. Service vehicles of a force or civilian component shall be exempt from any tax payable in respect of the use of vehicles on the roads.
3. Official documents under official seal shall not be subject to customs inspection. Couriers, whatever their status, carrying these documents must be in possession of an individual movement order, issued in accordance with paragraph 2 b. of Article III. This movement order shall show the number of despatches carried and certify that they contain only official documents.
4. A force may import free of duty the equipment for the force and reasonable quantities of provisions, supplies and other goods for the exclusive use of the force and, in cases where such use is permitted by the receiving State, its civilian component and dependents. This duty-free importation shall be subject to the deposit, at the customs office for the place of entry, together with such customs documents as shall be agreed, of a certificate in a form agreed between the receiving State and the sending State signed by a person authorized by the sending State for that purpose. The designation of the person authorized to sign the certificates as well as specimens of the signatures and stamps to be used, shall be sent to the customs administration of the receiving State.
5. A member of a force or civilian component may, at the time of his first arrival to take up service in the receiving State or at the time of the first arrival of any dependent to join him, import his personal effects and furniture free of duty for the term of such service.
6. Members of a force or civilian component may import temporarily free of duty their private motor vehicles for the personal use of themselves and their dependents. There is no obligation under this Article to grant exemption from taxes payable in respect of the use of roads by private vehicles.
7. Imports made by the authorities of a force other than for the exclusive use of that force and its civilian component, and imports other than those dealt with in paragraphs 5 and 6 of this Article, effected by members of a force or civilian component are not, by reason of this Article, entitled to any exemption from duty or other conditions.
8. Goods which have been imported duty-free under paragraphs 2 b., 4, 5 or 6 above:
 - a. may be re-exported freely, provided that, in the case of goods imported under paragraph 4, a certificate, issued in accordance with that paragraph, is presented to the customs office: the customs authorities, however, may verify that goods re-exported are as described in the certificate, if any, and have in fact been imported under the conditions of paragraphs 2 b., 4, 5 or 6 as the case may be;

Článek XI

1. Není-li touto Dohodou výslovně stanoveno jinak, podléhají příslušníci ozbrojených sil nebo civilní složky, jakož i závislé osoby zákonům a jiným právním předpisům uplatňovaným celními orgány přijímajícího státu. Konkrétně mají celní orgány přijímajícího státu právo, na základě obecných podmínek stanovených zákony a jinými právními předpisy přijímajícího státu, podrobit prohlídce příslušníky ozbrojených sil nebo civilní složky a závislé osoby a kontrolovat obsah jejich zavazadel a vozidel, jakož i zabavit určité druhy zboží na základě těchto zákonů a jiných právních předpisů.

2.

- a. Dočasný dovoz a zpětný vývoz služebních vozidel ozbrojených sil nebo civilní složky s vlastním pohonem bude osvobozen od poplatků po předložení triptyku v podobě, která je uvedena v příloze této Dohody.
- b. Dočasný dovoz takových vozidel bez vlastního pohonu se bude řídit ustanoveními odstavce 4 tohoto článku a jejich zpětný vývoz ustanoveními odstavce 8.
- c. Služební vozidla ozbrojených sil nebo civilní složky budou osvobozena od všech daní, které se platí v souvislosti s používáním silnic.

3. Úřední, oficiálně zapečetěné dokumenty nepodléhají celní prohlídce. Nicméně kurýři bez ohledu na jejich statut, kteří tyto dokumenty přepravují, musí mít individuální cestovní rozkaz, vydaný podle odstavce 2 b. článku III. V tomto cestovním rozkaze bude uveden počet přepravovaných zásilek a potvrzení, že tyto zásilky obsahují pouze úřední dokumenty.

4. Ozbrojené síly mohou bez poplatků dovážet svou techniku a přiměřené množství potravin, zásob a jiného zboží pro výhradní potřebu ozbrojených sil a, v případech, kdy je takové využití povoleno přijímajícím státem, pro potřebu civilní složky a závislých osob. Při tomto dovozu bez poplatků bude na celnici společně se stanovenými celními doklady uloženo potvrzení, které bude mít formu dohodnutou mezi přijímajícím a vysílajícím státem a bude podepsáno osobou k tomu účelu zmocněnou vysílajícím státem. Určení osoby zmocněné podepisovat tato potvrzení, jakož i vzory příslušných podpisů a razítek budou zaslány celní správě přijímajícího státu.

5. Příslušník ozbrojených sil nebo civilní složky, který přijíždí poprvé služebně do přijímajícího státu, nebo závislé osoby přijíždějící poprvé s cílem připojit se k tomuto příslušníkovi mohou na dobu služebního přidělení dovézt své osobní věci a nábytek bez poplatků.

6. Příslušníci ozbrojených sil nebo civilní složky mohou dočasně bez poplatků dovézt svá soukromá motorová vozidla pro svou osobu nebo pro osoby na nich závislé. Tento článek nezakládá povinnost udělit jim výjimku z placení silniční daně pro soukromá vozidla.

7. Dovoz uskutečněný úřady ozbrojených sil, s výjimkou dovozu určeného výhradně pro potřebu těchto sil a civilní složky, a jiný dovoz, než je uvedeno v odstavcích 5 a 6 tohoto článku, uskutečněný příslušníky ozbrojených sil nebo civilní složky, není na základě tohoto článku osvobozen od poplatků nebo od plnění jiných podmínek.

8. Zboží dovezené bez poplatků podle odstavce 2 b., odstavců 4, 5 nebo 6 tohoto článku:

- a. může být zpětně vyvezeno bez poplatků za podmínky, že se zbožím, které bylo dovezeno podle odstavce 4, je celníci předloženo osvědčení vydané podle tohoto odstavce; celní orgány jsou však oprávněny si ověřit, že zpětně vyvezené zboží odpovídá popisu uvedenému v osvědčení, je-li přiloženo, a že zboží bylo skutečně dovezeno za podmínek odstavce 2 b., odstavců 4, 5 nebo 6;

- b. shall not normally be disposed of in the receiving State by way of either sale or gift: however, in particular cases such disposal may be authorized on conditions imposed by the authorities concerned of the receiving State (for instance, on payment of duty and tax and compliance with the requirements of the controls of trade and exchange).
9. Goods purchased in the receiving State shall be exported therefrom only in accordance with the regulations in force in the receiving State.
10. Special arrangements for crossing frontiers shall be granted by the customs authorities to regularly constituted units or formations, provided that the customs authorities concerned have been duly notified in advance.
11. Special arrangements shall be made by the receiving State so that fuel, oil and lubricants for use in service vehicles, aircraft and vessels of a force or civilian component, may be delivered free of all duties and taxes.
12. In paragraphs 1-10 of this Article:
'duty' means customs duties and all other duties and taxes payable on importation or exportation, as the case may be, except dues and taxes which are no more than charges for services rendered;
'importation' includes withdrawal from customs warehouses or continuous customs custody, provided that the goods concerned have not been grown, produced or manufactured in the receiving State.
13. The provisions of this Article shall apply to the goods concerned not only when they are imported into or exported from the receiving State but also when they are in transit through the territory of a Contracting Party, and for this purpose the expression 'receiving State' in this Article shall be regarded as including any Contracting Party through whose territory the goods are passing in transit.

ARTICLE XII

1. The customs or fiscal authorities of the receiving State may, as a condition of the grant of any customs or fiscal exemption or concession provided for in this Agreement, require such conditions to be observed as they may deem necessary to prevent abuse.
2. These authorities may refuse any exemption provided for by this Agreement in respect of the importation into the receiving State of articles grown, produced or manufactured in that State which have been exported therefrom without payment of, or upon repayment of, taxes or duties which would have been chargeable but for such exportation. Goods removed from a customs warehouse shall be deemed to be imported if they were regarded as having been exported by reason of being deposited in the warehouse.

ARTICLE XIII

1. In order to prevent offences against customs and fiscal laws regulations, the authorities of the receiving and of the sending States shall assist each other in the conduct of enquiries and the collection of evidence.
2. The authorities of a force shall render all assistance within their power to ensure that articles liable to seizure by, or on behalf of, the customs or fiscal authorities of the receiving State are handed to those authorities.

b. nebude za obvyklých okolností určeno k prodeji v přijímajícím státě nebo nebude darováno; ve zvláštních případech lze však tento prodej povolit za podmínek, které určují příslušné úřady přijímajícího státu (například po zaplacení poplatků a daně a v souladu s požadavky obchodních a devizových předpisů).

9. Zboží zakoupené v přijímajícím státě se z něj může vyvážet pouze podle předpisů platných v přijímajícím státě.

10. Pro přechod hranic přiznají celní úřady pravidelným jednotkám nebo formacím zvláštní režim za předpokladu, že o přechodu hranic budou příslušné celní úřady náležitě předem informovány.

11. Přijímající stát učiní zvláštní opatření k tomu, aby bylo možné dodávat bez jakýchkoliv poplatků a daní palivo, olej a maziva pro služební vozidla, letadla a lodě ozbrojených sil nebo civilní složky.

12. Pro odstavce 1 až 10 tohoto článku:

„poplatek“ znamená celní poplatky a všechny ostatní poplatky a daně, které se platí při dovozu nebo vývozu, kromě poplatků a daní, které jsou pouze poplatky za poskytnuté služby;

„dovoz“ zahrnuje vyzvednutí z celních skladů nebo nepřetržité celní úschovy pod podmínkou, že toto zboží nebylo v přijímajícím státě vypěstováno, vyrobeno ani zpracováno.

13. Ustanovení tohoto článku se vztahují na dotčené zboží nejen při jeho dovozu do a vývozu z přijímajícího státu, ale také při tranzitu územím smluvní strany; pro tento účel termín „přijímající stát“ v tomto článku znamená i kteroukoli smluvní stranu, jejímž územím je zboží prováženo.

Článek XII

1. Celní nebo daňové úřady přijímajícího státu mohou požadovat jako podmínku pro přiznání úlevy nebo osvobození od cla nebo daně, které tato Dohoda umožňuje, splnění takových podmínek, které mohou být shledány jako nezbytné, aby se zabránilo jakémukoliv zneužití.

2. Tyto úřady mohou odmítnout udělit jakoukoliv úlevu od placení daní nebo cla, kterou tato Dohoda umožňuje, pro dovoz těch druhů zboží do přijímajícího státu, které jsou pěstovány, vyráběny nebo zpracovávány v tomto státě a které byly z tohoto státu vyvezeny bez zaplacení daní nebo cla, které by se jinak za tento vývoz musely zaplatit, nebo za něž daně nebo clo bylo vráceno. Zboží vyzvednuté z celního skladu bude považováno za dovezené, jestliže bylo považováno za vyvezené z důvodu uložení v celním skladu.

Článek XIII

1. S cílem zabránit deliktům proti ustanovením celních a daňových zákonů a předpisů si budou úřady přijímajícího a vysílajícího státu navzájem pomáhat při vedení vyšetřování a shromažďování důkazů.

2. Úřady ozbrojených sil vyvinou veškeré úsilí v rámci své pravomoci, aby zajistily, že všechno zboží, které má být zabaveno celními a daňovými úřady přijímajícího státu nebo jejich jménem, bude předáno těmto úřadům.

3. The authorities of a force shall render all assistance within their power to ensure the payment of duties, taxes and penalties payable by members of the force or civilian component or their dependents.

4. Service vehicles and articles belonging to a force or to its civilian component, and not to a member of such force or civilian component, seized by the authorities of the receiving State in connection with an offence against its customs or fiscal laws or regulations shall be handed over to the appropriate authorities of the force concerned.

ARTICLE XIV

1. A force, a civilian component and the members thereof, as well as their dependents, shall remain subject to the foreign exchange regulations of the sending State and shall also be subject to the regulations of the receiving State.

2. The foreign exchange authorities of the sending and the receiving States may issue special regulations applicable to a force or civilian component or the members thereof as well as to their dependents.

ARTICLE XV

1. Subject to paragraph 2 of this Article, this Agreement shall remain in force in the event of hostilities to which the North Atlantic Treaty applies, except that the provisions for settling claims in paragraphs 2 and 5 of Article VIII shall not apply to war damage, and that the provisions of the Agreement, and, in particular of Articles III and VII, shall immediately be reviewed by the Contracting Parties concerned, who may agree to such modifications as they may consider desirable regarding the application of the Agreement between them.

2. In the event of such hostilities, each of the Contracting Parties shall have the right, by giving 60 days' notice to the other Contracting Parties, to suspend the application of any of the provisions of this Agreement so far as it is concerned. If this right is exercised, the Contracting Parties shall immediately consult with a view to agreeing on suitable provisions to replace the provisions suspended.

ARTICLE XVI

All differences between the Contracting Parties relating to the interpretation or application of this Agreement shall be settled by negotiation between them without recourse to any outside jurisdiction. Except where express provision is made to the contrary in this Agreement, differences which cannot be settled by direct negotiation shall be referred to the North Atlantic Council.

ARTICLE XVII

Any Contracting Party may at any time request the revision of any Article of this Agreement. The request shall be addressed to the North Atlantic Council.

3. Úřady ozbrojených sil vyvinou veškeré úsilí v rámci své pravomoci, aby zajistily, že členové ozbrojených sil nebo civilní složky nebo osoby na nich závislé zaplatí příslušné celní poplatky a daně nebo pokuty.

4. Služební vozidla a věci, které patří ozbrojeným silám nebo jejich civilní složce a nikoli příslušníku těchto ozbrojených sil nebo civilní složky, zabavené úřady přijímajícího státu z důvodů porušení celních a daňových zákonů nebo předpisů budou předány příslušným orgánům ozbrojených sil.

Článek XIV

1. Ozbrojené síly, civilní složka a jejich příslušníci, jakož i závislé osoby se budou řídit devizovými předpisy vysílajícího státu a zároveň se budou řídit předpisy přijímajícího státu.

2. Devizové orgány vysílajícího a přijímajícího státu mohou vydávat zvláštní předpisy platné pro ozbrojené síly nebo civilní složky nebo jejich příslušníky a závislé osoby.

Článek XV

1. Podle odstavce 2 tohoto článku zůstane tato Dohoda v platnosti i v případě nepřátelských akcí, na něž se vztahují ustanovení Severoatlantické smlouvy, s tou výjimkou, že ustanovení o řešení nároků na odškodné obsažená v odstavcích 2 a 5 článku VIII se nevztahují na válečné škody a že ustanovení této Dohody, především článků III a VII, budou neprodleně přezkoumána dotčenými smluvními stranami, které se mohou dohodnout na změnách, jež budou považovat za žádoucí pro provádění této Dohody ve vzájemných vztazích.

2. V případě takových nepřátelských akcí má každá smluvní strana právo přerušit provádění kterýchkoli ustanovení této Dohody s tím, že to oznámí ostatním smluvním stranám 60 dní předem. Pokud dojde k uplatnění tohoto práva, projednají smluvní strany neprodleně sjednání vhodných ustanovení, která by nahradila pozastavená ustanovení.

Článek XVI

Veškeré spory mezi smluvními stranami týkající se výkladu nebo provádění této Dohody budou řešeny jednáním mezi těmito stranami bez použití vnější jurisdikce. Nestanoví-li ustanovení této Dohody výslovně jinak, budou spory, které nelze řešit přímým jednáním, postoupeny Severoatlantické radě.

Článek XVII

Kterákoli smluvní strana může kdykoli požádat o změnu jakéhokoli článku této Dohody. Žádost se adresuje Severoatlantické radě.

ARTICLE XVIII

1. The present Agreement shall be ratified and the instruments of ratification shall be deposited as soon as possible with the Government of the United States of America, which shall notify each signatory State of the date of deposit thereof.
2. Thirty days after four signatory States have deposited their instruments of ratification the present Agreement shall come into force between them. It shall come into force for each other signatory State thirty days after the deposit of its instrument of ratification.
3. After it has come into force, the present Agreement shall, subject to the approval of the North Atlantic Council and to such conditions as it may decide, be open to accession on behalf of any State which accedes to the North Atlantic Treaty. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Government of the United States of America, which shall notify each signatory and acceding State of the date of deposit thereof. In respect of any State on behalf of which an instrument of accession is deposited, the present Agreement shall come into force thirty days after the date of the deposit of such instrument.

ARTICLE XIX

1. The present Agreement may be denounced by any Contracting Party after the expiration of a period of four years from the date on which the Agreement comes into force.
2. The denunciation of the Agreement by any Contracting Party shall be effected by a written notification addressed by that Contracting Party to the Government of the United States of America which shall notify all the other Contracting Parties of each such notification and the date of receipt thereof.
3. The denunciation shall take effect one year after the receipt of the notification by the Government of the United States of America. After the expiration of this period of one year, the Agreement shall cease to be in force as regards the Contracting Party which denounces it, but shall continue in force for the remaining Contracting Parties.

ARTICLE XX

1. Subject to the provisions of paragraphs 2 and 3 of this Article, the present Agreement shall apply only to the metropolitan territory of a Contracting Party.
2. Any State may, however, at the time of the deposit of its instrument of ratification or accession or at any time thereafter, declare by notification given to the Government of the United States of America that the present Agreement shall extend (subject, if the State making the declaration considers it to be necessary, to the conclusion of a special agreement between that State and each of the sending States concerned), to all or any of the territories for whose international relations it is responsible in the North Atlantic Treaty area. The present Agreement shall then extend to the territory or territories named therein thirty days after the receipt by the Government of the United States of America of the notification, or thirty days after the conclusion of the special agreements if required, or when it has come into force under Article XVIII, whichever is the later.

Článek XVIII

1. Tato Dohoda bude ratifikována a ratifikační listiny budou co nejdříve uloženy u vlády Spojených států amerických, která oznámí všem signatářským státům datum uložení ratifikačních listin.

2. Třicet dní po uložení ratifikačních listin čtyřmi signatářskými státy vstoupí ve vztazích mezi těmito státy tato Dohoda v platnost. Pro každý další signatářský stát vstoupí tato Dohoda v platnost 30 dní ode dne uložení jeho ratifikačních listin.

3. Po svém vstupu v platnost bude tato Dohoda po schválení Severoatlantickou radou a za podmínek, které tato Rada může stanovit, otevřena k přistoupení pro kterýkoliv stát, který přistupuje k Severoatlantické smlouvě. Přistoupení vstoupí v platnost po uložení listin o přistoupení u vlády Spojených států amerických, která bude informovat všechny signatářské státy i přistupující stát o datu jejich uložení. Pro všechny státy, jejichž listiny o přistoupení se ukládají, vstoupí tato Dohoda v platnost 30 dnů od uložení těchto listin.

Článek XIX

1. Kterákoli smluvní strana může tuto Dohodu vypovědět po uplynutí období čtyř let od data, kdy Dohoda vstoupila v platnost.

2. Výpověď Dohody kteroukoli smluvní stranou bude provedena písemným oznámením adresovaným touto smluvní stranou vládě Spojených států amerických, která bude informovat ostatní smluvní strany o každém takovém oznámení a o datu, kdy jej obdržela.

3. Výpověď nabude účinnosti jeden rok poté, co vláda Spojených států amerických obdrží oznámení. Po uplynutí doby jednoho roku pozbývá Dohoda platnosti pro smluvní stranu, která ji vypověděla, zůstává však nadále v platnosti pro zbývající smluvní strany.

Článek XX

1. Podle ustanovení odstavců 2 a 3 tohoto článku se tato Dohoda týká pouze metropolitního území smluvní strany.

2. Kterýkoliv stát však může při uložení ratifikační listiny nebo listiny o přístupu nebo kdykoliv poté prohlásit oznámením vládě Spojených států amerických, že se platnost této Dohody rozšiřuje (považuje-li to stát činící prohlášení za nezbytné k uzavření zvláštní dohody mezi tímto státem a každým z dotčených vysílajících států) na veškerá území nacházející se v oblasti Organizace Severoatlantické smlouvy, za jejichž mezinárodní vztahy odpovídá. Tato Dohoda se začne vztahovat na území uvedená v prohlášení třicet dnů od obdržení tohoto oznámení vládou Spojených států amerických nebo třicet dnů od uzavření zvláštních dohod, jsou-li požadovány, nebo poté, co vstoupí v platnost podle článku XVIII, v závislosti na tom, které datum je pozdější.

3. A State which has made a declaration under paragraph 2 of this Article extending the present Agreement to any territory for whose international relations it is responsible may denounce the Agreement separately in respect of that territory in accordance with the provisions of Article XIX.

In witness whereof the undersigned Plenipotentiaries have signed the present Agreement. Done in London this nineteenth day of June, 1951, in the English and French languages, both texts being equally authoritative, in a single original which shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America. The Government of the United States of America shall transmit certified copies thereof to all the signatory and acceding States.

3. Stát, který učinil prohlášení podle odstavce 2 tohoto článku o rozšíření platnosti stávající Dohody na kterékoliv území, za jehož mezinárodní vztahy je odpovědný, může podle ustanovení článku XIX tuto Dohodu vypovědět pro toto území odděleně.

Na důkaz toho níže podepsaní zplnomocnění zástupci podepsali tuto Dohodu.

Dáno v Londýně dne 19. června 1951 v jazyce anglickém a francouzském, přičemž obě znění mají stejnou platnost a budou v jednom původním vyhotovení uložena v archivu vlády Spojených států amerických. Vláda Spojených států amerických zašle jejich ověřené kopie všem signatářským a přistoupičským státům.

APPENDIX

Country

Ministry or Service

.....

.....

Triptyque*)

Valid from To

for temporary importation to

of the following service vehicle

Type

Registration Number Engine Number

Spare tyres

Fixed Communication Equipment

Name and signature
of the holder of the triptyque

.....

Date of issue

By order of

.....

.....

Temporary Exits and Entries

Name of Port or Customs

Date

Signature and Stamp of Customs Officer

.....

.....

.....

Exit

Entry

Exit

Entry

*) This document shall be in the language of the sending State and in the English and French languages.

Příloha

stát

ministerstvo nebo úřad

.....

.....

Tříptyk*)

Platný od do

Pro dočasný vjezd do

služebního vozidla

typu

SPZ Číslo motoru

Náhradní pneumatiky

Zabudované komunikační prostředky

Jméno a podpis vlastníka
tohoto tříptyku

.....

Datum vystavení

Na základě rozkazu

.....

.....

Dočasný výjezd a vjezd

Označení celnice

Datum

Podpis a razítko celního úředníka

.....

.....

.....

Výjezd.....

Vjezd

Výjezd

Vjezd

*) Tento dokument se vystavuje v jazyce vysílajícího státu a v jazyce anglickém a francouzském.

2**SDĚLENÍ****Ministerstva zahraničních věcí**

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 19. prosince 1997 byl v Bruselu přijat Další dodatkový protokol k Dohodě mezi členskými státy Severoatlantické smlouvy a ostatními státy zúčastněnými v Partnerství pro mír o statutu jejich ozbrojených sil.¹⁾

Jménem České republiky byl Protokol podepsán v Bruselu dne 18. března 1999.

S Protokolem vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky Protokol ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u vlády Spojených států amerických, depozitáře Protokolu, dne 31. října 2000.

Protokol vstoupil v platnost na základě svého článku V odst. 3 dne 15. dubna 1999. Pro Českou republiku vstoupil v platnost podle ustanovení téhož článku a odstavce dne 31. října 2000.

Anglické znění Protokolu a jeho překlad do českého jazyka se vyhláší současně.

¹⁾ Dohoda mezi členskými státy Severoatlantické smlouvy a ostatními státy zúčastněnými v Partnerství pro mír o statutu jejich ozbrojených sil a Dodatkový protokol k Dohodě ze dne 19. června 1995 byly vyhlášeny pod č. 297/1996 Sb.

FURTHER ADDITIONAL PROTOCOL TO THE AGREEMENT AMONG
THE STATES PARTIES TO THE NORTH ATLANTIC TREATY AND
THE OTHER STATES PARTICIPATING IN THE PARTNERSHIP
FOR PEACE REGARDING THE STATUS OF THEIR FORCES

Considering the "Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the other States Participating in the Partnership for Peace regarding the Status of their Forces" and the Additional Protocol thereto, both done at Brussels, June 19, 1995;

Considering the need to establish and regulate the status of NATO military headquarters and headquarters personnel in the territory of States participating in the Partnership for Peace in order to facilitate the relationship with the Armed Forces of individual Partnership for Peace nations;

Considering the need to provide appropriate status for personnel of the Armed Forces of Partner States attached to or associated with NATO military headquarters; and

Considering that the circumstances in particular NATO Member States or Partner States may make it desirable to meet the needs described above through the means of the present Protocol;

The Parties to the present Protocol have agreed as follows :

PŘEKLAD
DALŠÍ DODATKOVÝ PROTOKOL
K DOHODĚ MEZI ČLENSKÝMI STÁTY SEVEROATLANTICKÉ
SMLOUVY A OSTATNÍMI STÁTY ZÚČASTNĚNÝMI
V PARTNERSTVÍ PRO MÍR O STATUTU JEJICH OZBROJENÝCH SIL

Berouce v úvahu „Dohodu mezi členskými státy Severoatlantické smlouvy a ostatními státy zúčastněnými v Partnerství pro mír o statutu jejich ozbrojených sil“ a Dodatkový protokol k ní, obě podepsané v Bruselu dne 19. června 1995;

majíce na paměti potřebu ustanovit a regulovat statut vojenských velitelství NATO a personálu těchto velitelství na území států zúčastněných v Partnerství pro mír za účelem usnadnění vztahů s ozbrojenými silami jednotlivých národů zúčastněných v Partnerství pro mír;

majíce na paměti potřebu zajistit odpovídající statut personálu ozbrojených sil partnerských států přiděleného nebo přidruženého k vojenským velitelstvím NATO; a

majíce na paměti, že okolnosti, zejména členské nebo partnerské státy NATO, mohou vyžadovat naplnění výše uvedených potřeb prostřednictvím tohoto Protokolu;

se smluvní strany tohoto Protokolu dohodly takto:

ARTICLE I

For purposes of the present Protocol, the expression

- 1) "Paris Protocol" means the "Protocol on the Status of International Military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty," done at Paris, August 28, 1952.
 - a. The "Agreement," wherever the expression appears in the Paris Protocol, shall be construed to mean the NATO Status of Forces Agreement as made applicable through the "Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the other States Participating in the Partnership for Peace regarding the Status of their Forces," done at Brussels, June 19, 1995.
 - b. The "force" and "civilian component", wherever those expressions appear in the Paris Protocol, have the meanings defined in Article 3 of the Paris Protocol and shall also include such persons attached to or associated with NATO military headquarters from other States Parties participating in the Partnership for Peace.
 - c. "Dependent", wherever the expression appears in the Paris Protocol, means the spouse of a member of a force or civilian component as defined in paragraph b. of the present Article, or a child of such member depending on him or her for support.
- 2) "PfP SOFA," wherever the expression appears in the present Protocol, means the "Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the other States Participating in the Partnership for Peace regarding the Status of their Forces," done at Brussels, June 19, 1995.
- 3) "NATO" means the North Atlantic Treaty Organization.
- 4) "NATO military headquarters" means Allied Headquarters and other international military headquarters or organizations falling within Article 1 and Article 14 of the Paris Protocol.

Článek I

Pro účely tohoto Protokolu výraz:

1) „Pařížský protokol“ znamená „Protokol o statutu mezinárodních vojenských velitelství ustavených podle Severoatlantické smlouvy“, podepsaný v Paříži dne 28. srpna 1952.

a. „Dohoda“, kdekoli se tento výraz v Pařížském protokolu vyskytuje, bude vykládán jako Dohoda NATO o statutu ozbrojených sil, jak je aplikovatelná prostřednictvím „Dohody mezi členskými státy Severoatlantické smlouvy a ostatními státy zúčastněnými v Partnerství pro mír o statutu jejich ozbrojených sil“, podepsané v Bruselu dne 19. června 1995.

b. „ozbrojené síly“ a „civilní složka“, kdekoli se tyto výrazy v Pařížském protokolu vyskytují, mají význam definovaný v článku III Pařížského protokolu a budou také zahrnovat takové osoby přidělené nebo přidružené k vojenskému velitelství NATO z jiných států smluvních stran zúčastněných v Partnerství pro mír.

c. „závislá osoba“, kdekoli se tento výraz v Pařížském protokolu vyskytuje, znamená manžela příslušníka ozbrojených sil nebo civilní složky, jak jsou definovány v odstavci b. tohoto článku, nebo dítě takového příslušníka, které je na něm hmotně závislé.

2) „PfP SOFA“, kdekoli se tento výraz v tomto Protokolu vyskytuje, znamená „Dohodu mezi členskými státy Severoatlantické smlouvy a ostatními státy zúčastněnými v Partnerství pro mír o statutu jejich ozbrojených sil“, podepsanou v Bruselu dne 19. června 1995.

3) „NATO“ znamená Organizaci Severoatlantické smlouvy.

4) „vojenské velitelství NATO“ znamená spojenecké velitelství a jiné mezinárodní vojenské velitelství nebo organizaci spadající pod článek I a článek XIV Pařížského protokolu.

ARTICLE II

Without prejudice to the rights of States which are Members of NATO or participants in the Partnership for Peace but which are not Parties to the present Protocol, the Parties hereto shall apply provisions identical to those set forth in the Paris Protocol, except as modified in the present Protocol, with respect to the activities of NATO military headquarters and their military and civilian personnel carried out in the territory of a Party hereto.

ARTICLE III

- 1) In addition to the area to which the Paris Protocol applies, the present Protocol shall apply to the territory of all States Parties to the present Protocol, as described in Article II paragraph 1 of the PfP SOFA.
- 2) For purposes of the present Protocol, references in the Paris Protocol to the North Atlantic Treaty area shall be deemed to include the territories referred to in paragraph 1 of the present Article.

ARTICLE IV

For purposes of implementing the present Protocol with respect to matters involving Partner States, provisions of the Paris Protocol that provide for differences to be referred to the North Atlantic Council shall be construed to require the Parties concerned to negotiate between or among themselves without recourse to any outside jurisdiction.

Článek II

Aniž by byla dotčena práva států, které jsou členy NATO nebo se účastní programu Partnerství pro mír, avšak které nejsou smluvními stranami tohoto Protokolu, smluvní strany tohoto Protokolu použijí ustanovení totožná s ustanoveními Pařížského protokolu, s výjimkou změn uvedených v tomto Protokolu, která se týkají činnosti vojenských velitelství NATO a jejich vojenského a civilního personálu prováděné na území smluvní strany tohoto Protokolu.

Článek III

1) Kromě oblasti, v níž je aplikován Pařížský protokol, bude tento Protokol aplikován na území všech států smluvních stran stávajícího Protokolu, jak je uvedeno v článku II odst. 1 PfP SOFA.

2) Pro účely tohoto Protokolu bude při zmínce o oblasti Severoatlantické smlouvy v Pařížském protokolu za tuto oblast považováno území zmiňované v odstavci 1 tohoto článku.

Článek IV

Pro účely provádění tohoto Protokolu, s ohledem na záležitosti týkající se partnerských států, budou ustanovení Pařížského protokolu, která stanoví, že spory mají být předkládány Severoatlantické radě, vykládána tak, že vyžadují od zúčastněných smluvních stran, aby mezi sebou vyjednávaly, bez odvolání k jakékoli vnější jurisdikci.

ARTICLE V

- 1) The present Protocol shall be open for signature by any State that is a signatory of the PfP SOFA.
- 2) The present Protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Government of the United States of America, which shall notify all signatory States of each such deposit.
- 3) As soon as two or more signatory States have deposited their instruments of ratification, acceptance or approval, the present Protocol shall come into force in respect of those States. It shall come into force in respect of each other signatory State on the date of the deposit of its instrument.

ARTICLE VI

The present Protocol may be denounced by any Party to this Protocol by giving written notification of denunciation to the Government of the United States of America, which will notify all signatory States of each such notification. The denunciation shall take effect one year after receipt of the notification by the Government of the United States of America. After the expiration of this period of one year, the present Protocol shall cease to be in force as regards the Party that denounces it, except for the settlement of outstanding claims that arose before the day on which the denunciation takes effect, but shall continue in force for the remaining Parties.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorized, have signed this Protocol.

Done in Brussels, this 19th day of December, 1997 in the English and French languages, both texts being equally authoritative, in a single original which shall be deposited in the Archives of the Government of the United States of America. The Government of the United States of America shall transmit certified copies thereof to all the signatory States.

Článek V

1) Tento Protokol může být podepsán kterýmkoliv státem, který je signatářem Pfp SOFA.

2) Tento Protokol podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení. Ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo listiny o schválení budou uloženy u vlády Spojených států amerických, která oznámí všem signatářským státům každé takové uložení.

3) Jakmile dva nebo více signatářských států uloží ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo listiny o schválení, vstoupí tento Protokol v platnost pro výše uvedené státy. Pro každý další signatářský stát vstoupí tento Protokol v platnost dnem uložení jeho ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo listiny o schválení.

Článek VI

Tento Protokol může být vypovězen kteroukoliv smluvní stranou tohoto Protokolu písemným oznámením o výpovědi zasláným vládě Spojených států amerických, která vyrozumí všechny signatářské státy o každém takovém oznámení. Výpověď Protokolu vstoupí v platnost jeden rok poté, co vláda Spojených států amerických obdržela oznámení. Po uplynutí tohoto období jednoho roku pozbývá tento Protokol platnosti pro smluvní stranu, která jej vypověděla, s výjimkou řešení nevyřízených nároků, vzniklých přede dnem, kdy výpověď vstoupila v platnost. Pro zbývající smluvní strany však bude nadále platit.

Na důkaz toho níže podepsaní, řádně k tomu zmocnění, podepsali tento Protokol.

Dáno v Bruselu dne 19. prosince 1997 v jazyce anglickém a francouzském, přičemž obě znění mají stejnou platnost a budou v jednom originále uloženy v archivu vlády Spojených států amerických. Vláda Spojených států amerických zašle ověřené kopie tohoto originálu všem signatářským státům.

3**SDĚLENÍ****Ministerstva zahraničních věcí**

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 19. listopadu 2001 byla v Praze podepsána Dohoda o hlavních směrech spolupráce v oblasti životního prostředí mezi Ministerstvem životního prostředí České republiky a Ministerstvem přírody a životního prostředí Mongolska.

Dohoda vstoupila v platnost na základě svého článku 7 dnem podpisu.

Anglické znění Dohody a její překlad do českého jazyka se vyhlášují současně.

**AGREEMENT ON THE MAIN DIRECTIONS
OF THE ENVIRONMENTAL CO-OPERATION
BETWEEN
THE MINISTRY OF ENVIRONMENT OF THE CZECH REPUBLIC
AND
THE MINISTRY OF NATURE AND ENVIRONMENT OF
MONGOLIA**

The Ministry of Environment of the Czech Republic and Ministry of Nature and Environment of Mongolia and (hereinafter referred to as the „Sides“),

Stressing the importance of protecting nature and environment, rational use of natural resources, search and protection thereof,

Considering that the protection of nature and environment and its restoration is an important issue for economy and development for the benefits of next generations,

Desiring to assist in implementing the human right to live in a healthy environment,

Expressing confidence that co-operation in the field of nature and environment protection makes an important contribution to the development of friendly relations between the peoples of the two countries,

have agreed as follows:

PŘEKLAD
DOHODA O HLAVNÍCH SMĚRECH SPOLUPRÁCE V OBLASTI ŽIVOTNÍHO
PROSTŘEDÍ
MEZI
MINISTERSTVEM ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY
A
MINISTERSTVEM PŘÍRODY A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ MONGOLSKA

Ministerstvo životního prostředí České republiky a Ministerstvo přírody a životního prostředí Mongolska (dále jen „strany“),

zdůrazňující význam ochrany přírody a životního prostředí, šetrného využívání přírodních zdrojů, jejich vyhledávání a ochrany,

přesvědčeny o tom, že ochrana přírody a životního prostředí a jejich regenerace je významnou otázkou hospodářskou a rozvojovou v prospěch příštích generací,

přejíce si napomoci v realizaci lidského práva žít ve zdravém životním prostředí,

vyjadřující důvěru v to, že spolupráce v oblasti ochrany přírody a životního prostředí představuje významný příspěvek k rozvoji přátelských vztahů mezi národy obou dotyčných států,

se dohodly takto:

Paragraph 1

The Sides will co-operate in the field of protection of nature and environment and discovery and protection of natural resources based on equal rights and mutual understanding, which will contribute to solving the global ecological problems.

Paragraph 2

The Sides will co-operate in the following basic directions:

- improvement of the living environment of the citizenry by reducing air, water and soil pollution in urban areas,
- search and protection of natural resources,
- solid waste management,
- prevention of natural hazards,
- support to the development of ecotourism,
- protection of biodiversity, promotion of collaboration in biosafety related issues,
- promotion of sustainable use of water and water treatment,
- collaboration in environmental impact assessment,
- support of development of technologies for sustainable use of natural resources, incorporation of them into the production process and sharing of the achievements reached in this field,
- management of protected areas,
- support of environmental industry, including the study focused on wood processing industry,
- evaluation of ecosystem conditions,
- support of development of contacts between the environmental inspection and monitoring agencies of the two countries,
- improvement of public awareness activities, promoting ecological education and fostering qualified personnel.

Článek 1

Strany budou spolupracovat v oblasti ochrany přírody a životního prostředí a zjišťování a ochrany přírodních zdrojů na základě rovných práv a vzájemného porozumění, čímž přispějí k řešení globálních ekologických problémů.

Článek 2

Strany budou spolupracovat v následujících základních směrech:

- zlepšování životního prostředí občanů snížením znečišťování ovzduší, vody a půdy v městských oblastech,
- vyhledávání a ochrana přírodních zdrojů,
- nakládání s tuhým odpadem,
- prevence přírodních rizik,
- podpora rozvoje ekoturistiky,
- ochrana biodiversity, podpora a podněcování spolupráce v problematice biologické bezpečnosti,
- podpora a podněcování udržitelného využívání vody a čištění vod,
- posuzování environmentálních dopadů,
- podpora vývoje techniky pro udržitelné využívání přírodních zdrojů, jejich začlenění do produkčních procesů a sdílení výsledků dosažených v této oblasti,
- péče o chráněná území,
- podpora environmentálního průmyslu, včetně studie zaměřené na dřevozpracující průmysl,
- vyhodnocování stavů a podmínek ekosystémů,
- podpora rozvoje styků orgánů pro environmentální inspekce a monitorování obou stran,
- zlepšení činností osvěty veřejnosti, podpora ekologické výchovy a posílení odborně kvalifikovaného personálu.

Paragraph 3

a) The Sides will implement the activities described in the above Paragraph 2 in the following forms, as appropriate:

- support of exchange of academicians, experts to exchange experiences, conduct research and receive training in order to enhance their qualifications;
- organisation of conferences, symposiums, consultations with specialists and training courses;
- exchange of scientific and technical documents and other information;
- implementation of joint programs and projects; exchange of research information and experience.

b) For the implementation of this Agreement, the Sides may use other forms of co-operation based on mutual consultation in accordance with the laws and regulations of the two countries.

Paragraph 4

Based on the purpose of this Agreement, the Sides will encourage governmental and non-governmental organisations, economic entities, private sector and individuals of the two countries to establish and to develop direct relations or relations via responsible Ministries of both Sides in the field of nature and environment protection.

Paragraph 5

The Side that sends its officials and/or experts to the country of the other Side shall bear the expenses except the contracts on the commercial basis.

Článek 3

a) Strany budou uskutečňovat výše uvedený článek 2 následujícími formami:

- podpora výměny vědeckovýzkumných pracovníků, odborníků k výměně zkušeností, k provádění výzkumných prací a k proškolení s cílem zvýšit jejich odbornou kvalifikaci;
- uskutečňování konferencí, sympozií, konzultací se specialisty a školicích kurzů;
- výměna vědeckých a technických dokumentů a dalších informací;
- implementace společných programů a projektů;
- výměna výzkumných informací a zkušeností.

b) Pro účely implementace tohoto článku mohou strany využívat i jiné formy spolupráce založené na vzájemných konzultacích v souladu se zákony a předpisy obou států.

Článek 4

Pro účely této dohody budou strany stimulovat vládní i nevládní organizace, hospodářské subjekty, soukromý sektor a jednotlivce obou států ke zřízení a rozvíjení přímých vztahů nebo vztahů prostřednictvím ministerstev obou stran v rámci jejich gescí.

Článek 5

Strana, která vyšle své představitele nebo odborníky do státu druhé strany, uhradí s tím související náklady s výjimkou kontraktů uzavřených na komerčním základě.

Paragraph 6

This Agreement may be revised or amended by mutual consent of the Sides.

Paragraph 7

This Agreement will enter into force on the date of signature, remain on force for an initial duration of three years and continue in the force thereafter for subsequent period of three years, unless either Side notifies the other in writing six months in advance of its intention to terminate it.

Done in Prague, on November 19th, 2001, in two originals in English language.

FOR THE MINISTRY OF ENVIRONMENT
OF THE CZECH REPUBLIC

Miloš Kužvart,
Minister

FOR THE MINISTRY OF NATURE
AND ENVIRONMENT OF MONGOLIA

Ulaymbayar Barsbold
Minister

Článek 6

Tato dohoda může být revidována nebo pozměněna či doplněna se souhlasem obou stran.

Článek 7

Tato dohoda nabude platnosti dnem podpisu a zůstane v platnosti po období 3 let; platnost Dohody bude prodloužena na další tříleté období, pokud žádná ze smluvních stran neoznámí písemně svůj úmysl Dohodu ukončit, a to šest měsíců předem.

Vyhotoveno v Praze dne 19. listopadu 2001 ve dvou originálech v anglickém jazyce.

Za
Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Miloš Kužvart v. r.
ministr

Za
Ministerstvo přírody a životního prostředí
Mongolska

Ulaymbayar Barsbold v. r.
ministr

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce mezinárodních smluv. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2002 činí 1500,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej – Benešov:** HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Brno:** Vyšehrad, s. r. o., Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **Břeclav:** Jaroslav Polák, Lanžhotská 57; **České Budějovice:** PROSPEKTRUM, Kněžská 18, SEVT, a. s., Česká 3; **Hradec Králové:** TECHNOR, Hořická 405; **Hrdějovice:** Ing. Jan Fau, Dlouhá 329; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrdík, Lidická 69, tel.: 0416/732135, fax: 0416/734875; **Most:** Knihkupectví Šefířková, Ilona Růžičková, Šefířková 529/1057, Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Napajedla:** Ing. Miroslav Kučeřík, Svatoplukova 1282; **Náchod:** Olga Fašková, Kamenice 139, tel.: 0441/424546; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29; **Pardubice:** LEJHANEK, s. r. o., Sladkovského 414; **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, KANT CZ, s. r. o., Hybernská 5, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 2:** ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům), BMSS START, spol. s r. o., Vinohradská 190; **NEWSLETTER PRAHA,** Šafaříkova 11; **Praha 4:** PROSPEKTRUM, Nákupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 02/24 81 35 48; **Praha 10:** Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhřetěves; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 0168/303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplice:** L + N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 047/560 38 66, fax: 047/560 38 77, Kartoon, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírky zákonů nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaedivování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.